

morálky a nese proto na sobě ráz nemravnosti. Přechin dle § 305 tr. zák. náleží k trestným činům, ohrožujícím veřejný klid a pořádek. Ustanovení tohoto § tresce takové výzvy, jichž nebezpečnost záleží v působení na vůli neurčitěho počtu lidí buď ve směru nezákonném anebo nemorálním a v nichž se jeví snaha, by tito lidé byli otřeseni ve svých názorech o zavržitelnosti a špatnosti činů zákonem zakázaných nebo nemravných, aby v nich byl vzbuzen názor, který je způsobilým, ohroziti zachování veřejného pokoje a pořádku. Veškeré tyto náležitosti vykazuje jednání obžalovaného a zakládá proto v objektivním ohledu skutkovou povahu přechinu dle § 305 tr. zák. Dlužno-li tedy v jednání obžalovaného dle toho, co řečeno, spatřovati výzvu k činům nemravným, netřeba se obíratí otázkou, zda obsahovalo zároveň také výzvu k činům protizákonným. Podřazení činu obžalovaného pod mírnější ustanovení zákona o útisku je tudíž nesprávným, nehledíc k tomu, že zákon tento nabyl dle § 9 platnosti teprve 6. září 1921, kdežto čin byl spáchán před tím, totiž 2. března 1921, takže zákon tento, nevylučující v § 1 estatně trestnost činu podle jiných ustanovení trestních, nepřichází zde v úvahu. Uplatňovaný důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. je proto dán.

Čís. 1039.

»Zprotivení se« ve smyslu § 279 tr. zák. jest každá na venek projevená neposlušnost vůči vrchnostenské osobě, konající svou službu.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1922, Kr I 1385/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 12. října 1921, pokud jím byl obžalovaný Josef B. uznán vinným toliko přestupkem dle § 314 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek potud, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupkem § 314 tr. zák., místo přečinem § 279 tr. zák., jak naň bylo žalováno. Stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. a nelze jí upříti oprávnění. Po skutkové stránce bere nalézací soud za prokázáno: 1. že dne 16. dubna 1920 dostavil se pod vedením obžalovaného Josefa B-a před budovu okresního soudu v N., kamž dodány byly do prozatimní vazby zajišťovací k nařízení okresního hejtmána Dra W. jako přednosty okresního obilního ústavu osoby, které den před tím přímým vystoupením proti rekvisiční komisi se provinily, značný zástup lidu, by se domáhal propuštění zatčených z vazby; 2. že přednosta okresního soudu v N. dal z důvodu zachování veřejného pořádku rozkaz vrchnímu četnickému strážmistru P-ovi, by prostor před soudem uvolnil, že P. za asistence četnických strážmistrů Bedřicha J-a a Václava H-a a dvou vojáků vyzval jménem zákona zástup lidu před soudem k rozchodu, a že tato bezpečnostní stráž pak, když lid neposlechl, se zbraní v ruce zástup z prostoru před budo-

sou soudní tlačila a vytlačila a 3. že, když prostora před soudem byla vyklizena, objevil se mezi zástupem obžalovaný B., jenž, seznam situaci, že četnictvo proti lidu postupovalo, pravil lidu, by se vrátil na ono místo, kde byl (t. j. k soudu), že nikdo jej odtamtud nesmí vyhnat, jak seznal svědek P., či jak výrok slyšeli nebo mu rozuměli svědci H. a J., že žádný jim nesmí nic udělati, že nic se jim nemůže státi. Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje právem, že zjištěné jednání obžalovaného opodstatňuje v objektivním směru všechny znaky přečinu shluknutí dle § 279 tr. zák. Skutková podstata tohoto přečinu záleží ve výzvě ku spolupomoci nebo zprotivení se proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služby, pokud se týče u vykonávání vrchnostenského rozkazu. Hledíc ku zjištění, pod 3. uvedenému, nelze pochybovati o tom, že obžalovaný vyzýval lid ku zprotivení se. Neboť, vida, že četnictvo proti davu, jenž byl původně před budovou okresního soudu, postupovalo, a, prohlásiv k lidu, by se vrátil na ono místo, kde dříve byl, vyzýval slovy těmi lid k aktivnímu, ba útočnému jednání proti služebnímu výkonu stráže. Nepopíratelným účelem výzvy obžalovaného bylo, vyvolati takový projev vůle lidu, jímž by to, co stráž u výkonu služby podnikla a čeho docílila, bylo zase odčiněno. Závadná slova směřovala proto k tomu, by proti vůli vrchnosti postaveno bylo v cestu jako překážka jednání, k němuž obžalovaný vyzýval, a aby vytvořen byl stav, příčící se vyslovené vůli vrchnosti. Měl tudíž obžalovaný shluknutý lid k tomu, by proti vůli vrchnostenských osob projevili zřejmým způsobem svou vlastní, opačnou vůli. Tím vyzýval ve smyslu § 279 tr. zák. více osob ku zprotivení se proti osobám vrchnostenským, ve výkonu služebním se nalézajícím, a porušil takto vážnost vrchnostenského opatření, již chrániti jest účelem citovaného zákonného ustanovení. Nešlo v tomto případě, jak nalézací soud míní, o nějaké neurčité zrazování lidu, by stráž nedbal, nýbrž o určitou výzvu k postupu proti přítomné stráži a proti zřejmé vůli její, nehledíc k tomu, že pod pojem zprotivení se nespadá pouze útočné počínání, nýbrž vůbec každá na venek projevená neposlušnost. Aby obžalovaný byl znal nebo slyšel onen rozkaz stráže, že nikdo nesmí zůstat před soudem, neb že nikdo se tam nesmí vrátiti, není zapotřebí, stačí, že mu, jak to rozsudek zjišťuje, bylo z celé situace jasno, že četnictvem byl prostor před soudní budovou vyklizen a že přes toto vědomí vyzýval lid, by se na dřívější místo vrátil a tudíž vrchnostenského opatření nedbal. Zrušovacímu soudu nelze však rozhodnouti ihned ve věci samé, poněvadž není rozřešena subjektivní stránka případu na správném podkladě právním. V tomto ohledu budiž podotknuto, že k opodstatnění subjektivní viny stačí vědomí pachatele, že v jeho slovech jest obsažen projev, kterým se více osob vyzývá ku zprotivení se proti vrchnosti. O tom, měl-li obžalovaný toto vědomí, přísluší jakožto o otázce rázu skutkového, rozhodovati soudu nalézacímu (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 1040.

Obmezil-li zmocněnec státního zastupitelství svůj stíhací návrh na určitý trestný čin, jest soud tímto obmezením vázán.

Vydáním trestního příkazu přerušuje se promlčení. Tím, že podány byly proti němu námitky, nepočíná se nová lhůta promlčení; přerušeni